

MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ
DEPARTAMENT STRATEGII I WSPÓŁPRACY MIĘDZYNARODOWEJ

Warszawa, 21 lipca 2017 r.

DSWM-WA.350.102.2017.PF

Pan
Jacek Brygman
Przewodniczący Konwentu Wójtów
Województwa Kujawsko-Pomorskiego
ul. Szkolna 2
89-511 Cekcyn

Szanowny Panie Przewodniczący,

W odpowiedzi na stanowisko konwentu nr 5/2017 z dnia 20 kwietnia 2017 r. w sprawie proponowanej przez Ministerstwo Edukacji Narodowej zmiany sposobu naliczania subwencji oświatowej uprzejmie wyjaśniam.

Problemy w zakresie funkcjonującego systemu finansowania zadań oświatowych, zgłaszane są od wielu lat przez jednostki samorządu terytorialnego i inne podmioty prowadzące szkoły i placówki oświatowe oraz regionalne izby obrachunkowe. Część zgłaszanych problemów dotyczy niejasnych lub budzących wątpliwości interpretacyjne przepisów systemu finansowania oświaty oraz dosyć wysokiego stopnia skomplikowania niektórych rozwiązań (np. dotacja na zapewnienie darmowych podręczników). Wszystkie te problemy powodują potrzebę zweryfikowania obecnego systemu finansowania zadań oświatowych.

Finansowanie edukacji było jednym z głównych tematów trwającej w 2016 roku ogólnopolskiej debaty oświatowej „Uczeń. Rodzic. Nauczyciel – Dobra zmiana”.

W lutym br. przeprowadzono warsztaty konsultacyjne dotyczące opracowania koncepcji zmiany systemu finansowania zadań oświatowych w następujących miastach:

- Katowice (3 lutego br.) – z udziałem ekspertów z województw: śląskiego, dolnośląskiego, opolskiego, podkarpackiego i małopolskiego;
- Gdańsk (9 lutego br.) – z udziałem ekspertów z województw: pomorskiego, warmińsko – mazurskiego, zachodniopomorskiego;
- Bydgoszcz (16 lutego br.) – z udziałem ekspertów z województw: kujawsko – pomorskiego, lubuskiego i wielkopolskiego.
- Warszawa (28 lutego br.) – z udziałem ekspertów z województw: mazowieckiego, lubelskiego, łódzkiego, podlaskiego i świętokrzyskiego.

Do prac nad koncepcją finansowania zadań oświatowych Ministerstwo Edukacji Narodowej włączyło wszystkie potencjalne grupy odbiorców proponowanych rozwiązań, tj. przede wszystkim przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego oraz przedstawicieli organów prowadzących szkoły i placówki niesamorządowe, dyrektorów i przedstawicieli przedszkoli, szkół oraz placówek oświatowych i kuratorów oświaty. Warsztaty miały charakter ekspercki. Ich celem było wypracowanie wstępnych rozwiązań dotyczących finansowania oświaty we współpracy z osobami znającymi tę tematykę i mającymi doświadczenie praktyczne z tego zakresu.

Finansowanie zadań oświatowych jest też dyskutowane w ramach prac Zespołu do spraw statusu zawodowego pracowników oświaty powołanego przez Minister Edukacji Narodowej. W skład Zespołu weszły wszystkie reprezentatywne nauczycielskie związki zawodowe, organizacje jednostek samorządu terytorialnego oraz przedstawiciele ministerstw.

Ministerstwo Edukacji Narodowej obecnie jest w trakcie przygotowywania projektu ustawy o finansowaniu zadań oświatowych oraz nowelizacji ustawy Karta Nauczyciela. Zmiany w ustawie Karta Nauczyciela będą dotyczyły m.in. awansu zawodowego, oceny pracy i czasu pracy nauczycieli. Zaproponowane w projekcie zmiany w systemie finansowania oświaty będą dotyczyć korzystniejszego finansowania małych szkół, uproszczenia systemu finansowania dostępu do darmowych podręczników, zmian w zakresie udzielania dotacji z budżetów samorządów oraz zmian w finansowaniu kształcenia zawodowego w zakresie dostosowania do potrzeb rynku pracy.

W czerwcu 2017 r. planuje odbyły się uzgodnienia międzyresortowe i konsultacje społeczne, projektu ustawy o finansowaniu zadań oświatowych.

W zakresie zmian w sposobie podziału subwencji oświatowej dla jednostek samorządu terytorialnego nadal w ministerstwie będą prowadzone prace analityczne nad wdrożeniem nowego modelu podziału subwencji oświatowej, który zapewni lepsze dopasowanie dochodów subwencyjnych do ponoszonych wydatków. Zmiany w tym zakresie zostaną przesunięte w czasie ze względu na sygnały od samorządów dotyczące terminu wejścia w życie przepisów.

Odnosząc się do kwestii przywróconych, ustawą z dnia 29 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2016 r., poz. 35), kompetencji kuratora oświaty w zakresie kształtowania sieci szkół i przedszkoli, uprzejmie informuję, że ustawodawca ustalając ostateczny termin przejęcia przez gminy szkół, w których jest realizowany obowiązek szkolny, na dzień 1 stycznia 1996 r. (art. 104 ustawy o systemie oświaty) jednocześnie uzależnił możliwość likwidacji szkoły samorządowej od uzyskania pozytywnej opinii kuratora oświaty. Uzyskanie ww. pozytywnej opinii nie było wymagane w okresie od 22 kwietnia 2009 r. do 23 stycznia 2016 r. Jak pokazują doświadczenia z tego okresu, odzwierciedlone zarówno wynikach kontroli Najwyższej Izby Kontroli¹, jak i w spostrzeżeniach Rzecznika Praw Obywatelskich oraz postępowaniach sądowych, działania niektórych jednostek samorządu terytorialnego w zakresie kształtowania sieci szkół przemawiały za przywróceniem konieczności uzyskiwania pozytywnej opinii kuratora w przypadku zmiany planu sieci szkół, likwidacji lub przekształcenia szkoły prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego.

Ponieważ kwestie likwidacji szkół i placówek są bardzo istotnym społecznie elementem kształtowania lokalnej polityki oświatowej, a także edukacyjnej polityki państwa, wprowadzono w ustawie o systemie oświaty możliwości zażalenia do Ministra Edukacji Narodowej na postanowienie kuratora oświaty zawierające opinię w sprawie likwidacji lub przekształcenia szkoły oraz możliwość wniesienia skargi do sadu administracyjnego. Gwarantuje to samorządom ponowne rozpatrzenie i rozważenie argumentacji dotyczącej funkcjonowania szkoły przeznaczonej przez jednostkę samorządu terytorialnego do likwidacji. W ocenie Ministerstwa Edukacji Narodowej, zważywszy na powyższe, niezasadnym byłoby przywrócenie stanu prawnego funkcjonującego w okresie od 22 kwietnia 2009 r. do 23 stycznia 2016 r., w którym uzyskanie

¹ Np. wyniki kontroli NIK pt. *Wpływ likwidacji szkół publicznych na warunki realizacji zadań oświatowych gmin* (KNO-4101-04-00/2013 P/13/069)

pozytywnej opinii w zakresie likwidacji/przekształcania szkół i zmian w sieciach szkolnych nie było wymagane.

Z poważaniem

Grzegorz Pochopień
Zastępca Dyrektora
Departament Strategii i Współpracy
Międzynarodowej
/ – podpisany cyfrowo/